

Arkivsak-dok. 201615370-60
Saksbehandler Siv Nermoen

Saksgang
Fylkesutvalget

Møtedato
11.06.2019

HØRINGSSVAR - NY FORSKRIFT OM HØYERE YRKESFAGLIG UTDANNING OG ENDRINGER I STUDIEKVALITETSFORSKRIFTEN - OPPLAND FYLKESKOMMUNE

Forslag til

VEDTAK

Fylkesutvalget slutter seg til den nye foreslåtte forskrift om høyere yrkesfaglig utdanning. Høringen består av følgende hovedpunkter:

- **Behandling av personopplysninger**
Støtter forslaget om at behandlingen av personopplysninger i fagskolene og i systemet for opptak vil ligne behandlingen som skjer ved opptak i universitet og høyskoler.
- **Bestemmelser om opptakskrav og rangering**
Støtter forslaget om at tilslutning til Samordna opptak blir obligatorisk.
- **Opptakskrav**
Støtter forslaget om innhenting av opplysninger som er personvernbelagt, for å sikre en god overgang til Samordna opptak. Forskriften bør si noe om rett til permisjon underveis i studiet.
- **Poengberegning ved rangering av søkere**
Støtter forslaget om poengberegning av karakterer fra den utdanningen som er opptaksgrunnlaget, men mener fag- eller svennebrev bør gis større uttelling i forhold til teoretiske resultater.
- **Politiattest**
Støtter forslaget om at det skal kreves politiattest for studenter som kan komme i kontakt med mindreårige som en del av undervisningen, men ser gjerne at kravet også skal gjelde kontakt med andre sårbare grupper.
- **Skikkethet**
Støtter forslaget om at skikkethetsvurdering skal foretas der studenter i kontakt med barn, unge eller voksne i sårbare situasjoner. Forslag om at det skal stå på vitnemålet om utdanningen er underlagt skikkethetsvurdering eller ikke støttes, men vi foreslår at påføringen avgrenses til fagområder hvor skikkethetsvurdering er mest relevant.

- **Treårig fagskoleutdanning**
Støtter forslag om at det unntaksvis kan gis fagskoleutdanning som tilsvarer 3 år på fulltid.
- **Nasjonal klagenemd for fagskoleutdanning**
Støtter forslaget om at den nasjonale klagenemden også får i oppgave å behandle klager om opptak for fagskolene igjennom Samordna Opptak.
- **Godkjenning av utenlandsk utdanning**
Støtter at dokumentasjonskravene i forskrift skal gi søkere med utenlandsk utdanning, som er på samme nivå og omfang godkjennes som sidestilt med akkreditert fagskoleutdanning.

Kommentarer til kapittel 12, forskriftsforslag

§2 Definisjoner (s.43)

a) Emne - *OFK mener at resultatbærende enheter bør ha samme benevnning på alle fagskoler og at det ikke åpnes opp for at de skolene kan bestemme disse selv. En standardisering vil gi et bedre bilde av hva en fagskoleutdanning er.*

§39 Studiepoeng (s.54)

Forslaget sier: Det gis 60 studiepoeng for læringsutbyttet oppnådd på bakgrunn av ett års bestått fagskoleutdanning på heltid. *OFK mener det her bør stå «Det gis 60 studiepoeng for læringsutbytte oppnådd på bakgrunn av tilsvarende ett års bestått fagskoleutdanning på heltid.»*

§41 Gradsbetegnelse for fagskoleutdanning (s.55)

Det gis gradsbetegnelse for fullført fagskoleutdanning fra ett til mer enn to års fullført utdanning. *OFK mener at alle fagskoleutdanninger som er avsluttende fra 6 måneder bør få en gradsbetegnelse.*

Rasmus O Vigrestad
Fylkesrådmann

Inge Myklebust
Fylkesopplæringsjef

Vedlegg:

[Høringsnotat, endring i forskrift om høyere utdanning](#)

Bakgrunn:

Kunnskapsdepartementet har sendt følgende forslag på høring:

- Endringer i forskrift om kvalitetssikring og kvalitetsutvikling i høyere utdanning og fagskoleutdanning.

Saksframstilling:

Fagskoleutdanning, eller høyere yrkesfaglig utdanning, har gjennom reformarbeid de seneste årene fått en viktigere plass som del av det norske utdanningssystemet. Lov om høyere yrkesfaglig utdanning ble vedtatt av Stortinget 22. juni 2018. Blant annet som følge av lovendring legger Kunnskapsdepartementet frem en ny forskrift og forslag til andre endringer. Fylkesrådmannen ser det som viktig at Oppland fylkeskommune som skoleeier og forvalter av fagskolefeltet i fylket gir høringssvar, og at fylkesutvalget blir involvert og orientert gjennom politisk behandling.

Det foreslås at offentlige fagskoler organiseres gjennom samordnet opptak til fagskoleutdanning ved Unit. Tjenesten Samordna opptak er i dag under utvikling for å tilpasses fagskoleopptaket. Departementet foreslår en hjemmel som åpner for unntak, på grunn av oppstartstidspunkt eller andre særlige grunner bør kunne unntas fra deltakelse.

3. Behandling av personopplysninger

Formålet med fagskolenes og Units behandling av personopplysninger er å gjennomføre et forsvarlig og riktig opptak til fagskolen, i samsvar med kravene i fagskolelov og forskrift.

Departementet foreslår at behandlingen av personopplysninger i fagskolene og i systemet for opptak til fagskoleutdanning vil ligne behandlingen som skjer ved opptak til universitet og høyskoler hos Unit.

Oppland fylkeskommune støtter forslaget.

4. Bestemmelser om opptakskrav og rangering

Departementet foreslår å fastsette bestemmelser om opptak for å regulere nasjonalt fagskoleopptak gjennom Samordna opptak ved Unit.

De foreslåtte bestemmelsene er delvis basert på hvordan opptaket gjennomføres i dag ved flere fagskoler, i tråd med lokale forskrifter. Fagskolene har tradisjon for å sette sine egne opptakskrav, og departementet ønsker delvis å videreføre dette ved at fagskolene fastsetter utfyllende opptaksbestemmelser.

Oppland fylkeskommune støtter at felles opptak gjennom Samordna opptak (SO) blir obligatorisk for de offentlige fagskolene.

Unntaksregler bør være like for private og offentlige fagskoler. Unntak fra ordningen vil eksempelvis være når det er nødvendig med rullerende opptak og opptak flere ganger i året. Dette kan blant annet bli mer aktuelt når modulutdanninger blir en større del av fagskolenes drift. Rullerende opptak bør tillates når søknadsfrist har gått ut, slik at skolene effektivt kan fylle opp ledige plasser.

4.3.2 Opptakskrav

Tilknytning til Samordna opptak vil øke effektiviteten og gi lavere kostnader til administrasjon, og bidra til likebehandling av søkere.

Oppland fylkeskommune støtter forslagene som omhandler innhenting av opplysninger som er personvernbelagt. For å sikre en god overgang til Samordna opptak, er det viktig at Unit/Samordna opptak tilføres nok ressurser til at overgangen kan foregå så smidig som mulig.

Oppland fylkeskommune mener forskriften bør si noe om rett til permisjon underveis i studiet ved sykdom, svangerskap og andre tungtveiende grunner.

4.3.3 Rangering ved opptak

Det er relevant med rangering dersom det finnes flere kvalifiserte søkere enn antall studieplasser. Departementet foreslår at søkere med høy poengsum rangeres foran søkere med lav poengsum. Der det er lik poengsum, foreslås det samme løsningen som gjelder for opptak til universiteter og høyskoler, hvor eldre søkere går foran yngre.

Oppland fylkeskommune støtter dette.

Poengberegning ved rangering av søkere

Departementet foreslår en poengberegning basert på flere av fagskolenes gjeldende lokale forskrifter. Hovedbestanddelen i poengberegningen er karakterene fra den utdanningen som er opptaksgrunnlaget. Det foreslås i tillegg å gi poeng for fag- eller svennebrev og relevant yrkespraksis utover læretid. Det foreslås en maksgrense for antall ekstrapoeng, for at den ikke skal bli dominerende i poengberegningen.

Endringsforslaget, kapittel 12. Forslag, kap. 12 Rangering ved opptak, §13, sier noe om uttellingen.

Oppland fylkeskommune mener fag- eller svennebrev gir uforholdsmessig liten uttelling sammenlignet med tallkarakterer/karakterpoeng. Oppland fylkeskommune mener fag- eller svennebrev bør gi langt større uttelling i poengberegningen. Oppland fylkeskommune mener poengberegningen slik den er framstilt i forslaget tar mest hensyn til «akademiske» og teoretiske resultater heller enn praktiske ferdigheter og yrkeserfaring som jo er basis for fagskolenes tilnærming.

5. Politiattest

Departementet mener at det skal kreves politiattest etter politiregisterloven §39 i utdanninger hvor studenter kan komme i kontakt med mindreårige som del av klinisk undervisning eller praksisopplæring. Det foreslås å endres slik at den enkelte skole **skal** kreve politiattest. Bestemmelsen gjelder kun studenter som under studiene skal utføre oppgaver som innebærer et tillits- eller ansvarsforhold til mindreårige.

Oppland fylkeskommune støtter dette, men ser gjerne at kravet også skal gjelde for studenter som er i kontakt med andre sårbare grupper.

6. Skikkethet

Departementet tolker signalene fra sektoren dithen at det er ønskelig med nærmere regler om skikkethet og skikkethetsvurdering i fagskoleutdanningene. Det kan forhindre at studenter som

tilfredsstiller de faglige kravene, men som ikke anses å være skikket for yrket, uteksamineres og får et vitnemål for fullført og bestått fagskoleutdanning.

Skikkethetsvurdering skal foretas i de utdanninger der studenten er i kontakt med barn, unge og voksne i sårbare situasjoner. Deres liv og deres fysiske og psykiske helse, rettigheter og sikkerhet må ikke settes i fare av studenten.

Departementet foreslår at fagskolene selv må vurdere hvilke utdanninger som faller inn under kravene. Det foreslås at dette skal være en del av prosedyrene når utdanningen akkrediteres.

Det foreslås at de utdanningene der studentene er i kontakt med barn, unge og voksne i sårbare situasjoner, og kan utsette deres liv, fysiske og psykiske helse, rettigheter og sikkerhet for fare **skal** skikkethetsvurderes.

Oppland fylkeskommune støtter forslaget.

Departementet foreslår at det skal stå på vitnemålet om utdanningen er underlagt en skikkethetsvurdering eller ikke.

Oppland fylkeskommune støtter forslaget, men foreslår at påføringen om skikkethetsvurdering avgrenses til fagområder hvor skikkethetsvurdering er mest relevant – f.eks. innen helse, omsorgs- og oppvekstfag.

7. Treårig fagskoleutdanning

I fagskoleloven §4 fremgår det at departementet, etter søknad fra styret for fagskolen, kan vedta at det unntaksvis kan gis fagskoleutdanning som tilsvarer tre års utdanning på fulltid.

Departementet foreslår at fagskoler skal kunne søke departementet om å etablere fagskoleutdanninger på mellom to og tre år på fulltid, med et omfang på mellom 120 og 180 studiepoeng. Det kan kun søkes dersom særlige forhold, som internasjonale krav til yrkesutøvelse eller særlige krav til sertifisering eller autorisasjon, vil medføre at utdanningen ikke kan gjennomføres innenfor en tidsramme på to år. Utdanningen kan ikke starte opp uten at det i tillegg til en tillatelse fra departementet også foreligger en akkreditering av utdanningen i henhold til gjeldende regelverk for fagskoleutdanning. En slik avgrensning er i tråd med forarbeidene til fagskoleloven (jr Prop 47L 2017-2018, Kap 8.) Departementet viser til at kun unntaksvis kan gis dispensasjon for fagskoleutdanninger med slikt omfang. Det vil være viktig at det kan dokumenteres at lengre utdanninger er helt nødvendig for å oppfylle kompetansekrav som stilles i arbeidslivet.

Oppland fylkeskommune støtter forslaget.

8. Nasjonal klagenemnd for fagskoleutdanning

Departementet mener det er hensiktsmessig at eksisterende nasjonale klagenemnd også får i oppgave å behandle klager om opptak igjennom Samordna opptak.

Der fagskolene fatter egne vedtak for opptak, kan disse etter fagskoleloven påklages til den lokale klagenemnda ved fagskolen.

Oppland fylkeskommune støtter forslaget.

9. Kvalitetssikring

Etter fagskoleloven §5 er det NOKUT som fører tilsyn med kvaliteten i utdanningene. I tillegg akkrediterer NOKUT fagskoleutdanninger og fagområde. Departementet ønsker å samle regelverk som omhandler fagskolesektoren mest mulig i den nye fagskoleforskriften. Hensikten er å gjøre det enklere å finne fram for fagskoler, studenter og andre som bruker regelverket for fagskoler.

- 9.2 Oppnevning av sakkyndige for vurdering av søknader om akkreditering
 - 9.3 Akkreditering av fagskoleutdanning og fagområde – avvisning av søknader
 - 9.4 Akkreditering av fagskoleutdanning og fagområde – søkerens frist til å uttale seg
 - 9.5 Krav til akkreditering av fagområde
 - 9.6 Fagskolen fullmakter etter akkreditering av fagområde
 - 9.7 Kvalitetsarbeid
 - 9.9 Opprettelsesfrist og tap av rettigheter når kvalitetsarbeidet ikke er tilfredsstillende
 - 9.9 Forlenget opprettingsfrist ved tilsyn med kvaliteten i fagskoleutdanninger og akkreditert fagområde
 - 9.10 NOKUTs myndighet til å fastsette utfyllende kriterier.
- Oppland fylkeskommune støtter forslaget.*

10. Godkjenning av utenlandsk fagskoleutdanning

Det følger av fagskoleloven §7 at «NOKUT avgjør etter søknad fra enkeltpersoner om utdanning fra en utenlandsk fagskole eller en annen yrkesfaglig utdanning fra utlandet på tilsvarende nivå, skal gis en generell godkjenning slik at den ut fra nivå og omfang godkjennes som sidestilt med akkreditert fagskoleutdanning»:

Departementet mener at en klar beskrivelse av dokumentasjonskravene i forskrift vil gi søkere et tydelig regelverk å forholde seg til både i søknadsprosessen og i en eventuell klageprosess.

Formålet med godkjenningsordningen tilsier at NOKUTs vedtak i tillegg må inneholde informasjon om søkerens godkjente utdanning og tilhørende kompetanse som er av verdi for søkeren og tredjeparter. Tredjeparter kan for eksempel være arbeidsgivere eller andre som kan ha behov for å vite mer om søkerens kompetanse.

Oppland fylkeskommune støtter forslaget.

12. FORSLAG til Forskrift om høyere yrkesfaglig utdanning (fagskoleforskriften)

§2 Definisjoner (s.43)

a) Emne

Hva som anvendes som begrep for den minste resultatbærende enheten, varierer fra fagskole til fagskole (modul, fag, emne, enhet, sertifikat)

(Med *emne* menes de minste resultatbærende enhetene som gir uttelling i form av studiepoeng.

Med minste resultatbærende *enhet* menes alle enheter som gir en selvstendig karakter, og som studenten må bestå for å få godkjent et vitnemålsgivende utdanningstilbud)

Oppland fylkeskommune mener at resultatbærende enheter bør ha samme benevnelse på alle fagskoler og at det ikke åpnes opp for at de skolene kan bestemme disse selv. En standardisering vil gi et bedre bilde av hva en fagskoleutdanning er.

§39 Studiepoeng (s.54)

I forslag til loven står: Det gis 60 studiepoeng for læringsutbyttet oppnådd på bakgrunn av ett års bestått fagskoleutdanning på heltid.

Oppland fylkeskommune mener det her bør stå «Det gis 60 studiepoeng for læringsutbytte oppnådd på bakgrunn av tilsvarende ett års bestått fagskoleutdanning på heltid.»

§41 Gradsbetegnelse for fagskoleutdanning (s.55)

Det er gis gradsbetegnelse for fullført fagskoleutdanning fra ett til mer enn to års fullført utdanning.
Oppland fylkeskommune mener at alle fagskoleutdanninger som er avsluttende fra 6 måneder bør få en gradsbetegnelse.